

19/0570/5

11.9.2019

Diaarinumero
05755/18/4122

Saap. 16.9.2019
Dno 342/10.00/2016

Asia Rakennusvalvontaa koskeva valitus

Valittaja

Päätös, josta valitetaan

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta 6.9.2018 § 74

███ on tehnyt 24.7.2018 rakennus- ja ympäristölautakunnalle toimenpidepyynnön kiinteistön ███ kaavan vastaisen käytön lopettamiseksi. Toimenpidepyynnön mukaan kiinteistöllä sijaitsevassa talousrakennuksessa asutaan ja luvattomassa saunassa saunotaan.

Kiinteistöllä 8.8.2018 suoritetussa tarkastuksessa ei rakennuksessa todettu olevan saunaa. Rakennuksessa ei myöskään ollut sänkyä tai muita asumisen lisävarusteita. Kiinteistön ja rakennuksen omistaja on kirjoilla toisella paikkakunnalla.

Myöskään aiemmin 2.5.2018 tehdyssä katselmuksessa rakennustarkastaja ei ollut havainnut asumista tai luvatonta saunaa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on päätöksessään todennut, että rakennuksessa ei lain mukaan saa asua. Asiaa on tutkittu, eikä toimenpidepyyntö anna aihetta jatkotoimenpiteille.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Lautakunnan päätös on kumottava ja asia on palautettava sille uudelleen käsiteltäväksi.

Lautakunnan tulee velvoittaa kiinteistön ███ omistaja uhkasakon uhalla lopettamaan kiinteistöllä olevan talousrakennuksen osayleiskaavan ja rakennusluvan vastainen käyttö lomarakennuksena sekä muuttamaan rakennus sellaiseksi, että sen käyttö osayleiskaavan ja rakennusluvan vastaiseen käyttöön ei ole mahdollista.

Kiinteistö ███ sijaitsee Pernajan saariston ja rannikon osayleiskaavassa kaavamerkintöjen M ja MU1 mukaisilla alueilla. Alueelle oli myönnetty talousrakennuksen rakennuslupa vuonna 2005. Alue kuului tuolloin tilaan ███ Lupahakemuksesta oli kuultu naapureita. Luvan rauettua on haettu ja saatu uusi lupa vuonna 2015 talousrakennukselle, joka oli 18 m² suurempi kuin vanhan luvan mukainen rakennus. Siihen oli myös tullut jo aiemmin rakennettu vesikäymälä ja joukko muita asumista edistäviä asioita. Pääsisäänkäynti oli alkuperäisessä luvassa autotallimainen kaksoisovi, joka nyt oli

muuttunut normaaliksi ikkunalliseksi asuinrakennuksen kulkuoveksi. Uudesta hakemuksesta ei kuultu naapureita. Talousrakennuksen rakentamisen jälkeen omistaja on myynyt tilan rantapalstan, joka muodostaa osayleiskaavan mukaisen lomarakennuspaikan RA1. Tässä vaiheessa kiinteistön [REDACTED] omistaja on alkanut käyttää kiinteistön talousrakennusta lomarakennuksena.

Alueella voimassa olevan osayleiskaavan mukaan M-alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueelta lomarakennusoikeus on siirretty RA-alueille rantaan. Kaavamerkinnän mukaan alueelle saa rakentaa maa- ja metsätalouden tarpeita varten. Kiinteistöllä [REDACTED] ei ole peltoa eikä metsää, joten tähän tarkoitukseen ei edes taukotupana tarvita asuinrakennukseksi varusteltua rakennusta. Kiinteistöllä ei ole myöskään loma- tai vakituista asuntoa, jonka talousrakennuksesta olisi kyse.

Rakennus on alun perin rakennettu sellaiseksi, että sitä voi jatkossa käyttää asumiseen. Rakennuksessa on kaikki loma- ja vakituiseen asumiseen tarvittava varustelu. Rakennuksessa on vesi- ja viemärointi, keittiö, wc ja peseytymistila, olohuone, makuuhuone, sauna, kolminkertaiset lämpölasit ja asuinrakennuksen eristys, lattialämmitys, varaava takka ja ulkona kesäkeittiö.

Omistaja yöpyy rakennuksessa ja käy sieltä käsin töissä. Hän on myös valittajalle kertonut käyttävänsä rakennusta asumiseen ja aikoo tehdä niin myös jatkossa, mistä valittaja on toimittanut lautakunnalle todisteeksi äänitteen. Lukuisat naapurit ovat myös todistaneet näin tapahtuvan.

Naapurit ovat useaan otteeseen pyytäneet rakennuslautakunnalta toimenpiteitä rakennuksen osayleiskaavan ja rakennusluvan vastaisen käytön lopettamiseksi. Rakennuslautakunta ei ole kuitenkaan tehnyt asiassa mitään tavoitteen saavuttamiseksi. Rakennustarkastaja on tehnyt rakennuksessa katselmuksia, joista on aina pitänyt ilmoittaa omistajalle vuorokautta aikaisemmin. Omistaja on ennen katselmusta ehtinyt irroittaa kiukaan sähköverkosta ja viemään sängyt pois rakennuksesta. Valituskirjelmään on liitetty kuva saunasta, joka on ollut kiinteistönvälitysliikkeen sivuilla kiinteistön ollessa myynnissä loma-asuntona vuoden ajan. Sittemmin se on ollut myynnissä asuinkiinteistönä. Rakennustarkastajan olisi tullut ottaa huomioon rakennus ja sen sisustus kokonaisuutena ja ryhtyä toimenpiteisiin luvattoman käytön lopettamiseksi.

Kiinteistön omistaja on hakenut keväällä 2015 suunnittelutarveratkaisua rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseksi vapaa-ajan asunnoksi. Kaupungin kaavoittajan lausunto oli kielteinen. Elokuussa 2018 omistaja on hakenut poikkeamista kiinteistön käyttämiseksi pysyvään asumiseen.

Loviisan rakennusvalvonta on 7.11.2016 kehottanut kiinteistön omistajaa lopettamaan talousrakennuksen rakennusluvan vastaisen käytön ja palauttamaan rakennuksen rakenteet vastaamaan myönnettyä rakennuslupaa. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut eikä rakennusvalvonta ole ryhtynyt maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaisiin toimenpiteisiin asiassa.

Asian käsittely ja selvittäminen

Rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut lausunnon. Kiinteistö on rakennusluvan myöntämisvaiheessa ollut samaa kiinteistöä rakennuspaikan [REDACTED] kanssa. Talousrakennus on rakennusluvan mukainen. Rakennuslupa on myönnetty 15.11.2005. Alkuperäinen lupa on rauennut ja rakennus on ollut keskeneräinen (runkovaiheessa). Lupa on uusittu 16.9.2015 ja loppukatselmus on toimitettu 30.5.2016. Toimenpidelupa tulisijalle on myönnetty 26.1.2017.

Lautakunnan mukaan luvattoman käytön toteaminen on vaikeaa, koska rakennusta saa käyttää talousrakennuksena. Rakennusvalvonta ei pysty valvomaan luvattomalle käytölle asetettavaa uhkasakkoa. Luvattoman käytön osoittaminen edellyttäisi säännöllisiä tarkastuksia sisätiloihin ilmoittamatta, mutta maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää ilmoituksen tekemistä vähintään yhtä vuorokautta aikaisemmin. Rakennusvalvontaviranomainen ei voi myöskään tehdä päätöksiä tai päätelmiä toisten kertoman mukaan.

[REDACTED] on antanut selityksen, jossa on muun ohella todettu, että [REDACTED] omistuksessa olevalle talousrakennukselle on myönnetty rakennuslupa ja Loviisan kaupunki on tehnyt rakennuksen lopputarkastuksen. Lisäksi rakennus on tarkastettu käyttötarkoitukseltaan eivätkä tarkastukset ole johtaneet toimenpiteisiin. Talousrakennuksessa on kaksi ovea: leveydeltään 320 cm:n ja korkeudeltaan 300 cm:n suuruinen autotalliovi ja tavallinen ulkovi. Talousrakennusta ei käytetä asuntona. [REDACTED] asuu [REDACTED] kerrostaloasunnossa, jossa ei ole autotallia tai muuta harrastetilaa. Talousrakennuksessa harjoitettava harrastustoiminta liittyy autoihin. Lisäksi rakennuksessa on lasiverstas.

[REDACTED] omistaman yhtiön [REDACTED] toiminta on toistaiseksi keskeytynyt, mutta tarkoituksena on, että toimisto olisi talousrakennuksessa, kun toiminta aloitetaan uudelleen. Kaikki toimistomateriaali on rakennuksessa ja yhtiön osoite on [REDACTED] eli talousrakennuksen osoite.

[REDACTED] Liikenteessä hänellä on viisi taksiautoa. Yhtiön toimistotyöt hoidetaan talousrakennuksen toimistolta.

[REDACTED] omistaa 12 autoa ja kiinteistöllä on usein useita autoja. Rakennuksessa sisällä on pysyvästi yksi tai kaksi autoa.

Rakennus on rakennettu niin, että se on mahdollista pitää lämpimänä vuoden ympäri, mitä siellä harjoitettava toiminta vaatii. Rakennuksen varusteluun on saatu inspiraatiota amerikkalaisista autoharrasteista, joissa autotalli sisustetaan niin sanotuksi man cave -tilaksi.

Valituksessa väitetään virheellisesti, että rakennuksessa on sauna. Sauna-aggregaatti on purettu pois, minkä rakennustarkastaja on todennut tarkastuksissa 20.4.2017 sekä 2.5. ja 8.8.2018. Saunalle varattua tilaa käytetään kuivaus- ja varastotilana, koska sauna ei ole sallittu.

Väite, että kiinteistö olisi ollut myytävänä vuoden ajan vapaa-ajanrakennuksena ja asuntona on valetta. Kiinteistö on ollut myytävänä neljän kuukauden

ajan man cave -varusteltuna talousrakennuksena. Saunan kuva oli vanha ja tarkoituksena oli lähinnä kuvata tilavarausta saunalle.

██████████ on antanut vastaselitykset, joissa on muun ohella vaadittu suullisen käsittelyn toimittamista todistajien kuulemiseksi rakennuksen käytöstä.

██████████ selityksessään ilmoittama kiinteistön käyttö on yleiskaavan ja rakennusluvan vastaista. Kaavan mukaan aluetta ei saa käyttää liike- ja toimistotarkoituksiin. Kyseessä oleva alue on pohjavesialuetta pv-3. Alueella ei ole sallittua harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa pohjaveden pilaantumiselle. Talousrakennuksessa ei ole lattiakaivoa eikä öljynerotinta. Autojen peseminen ja huoltaminen kiinteistöllä ei siten ole mahdollista.

Rakennus on omakotitaloon verrattavassa kunnossa ja omistaja on kaksi kertaa hakenut sen käyttötarkoituksen muutosta loma- / vakituiseksi asunnoksi. Rakennuksen ja kiinteistön varustelu kokonaisuudessaan huomioon ottaen on ██████████ selityksen sekä valittajan esittämän perusteella selvää, että kiinteistö ei ole yleiskaavan ja rakennusluvan mukaisessa käyttötarkoituksessa.

Vastaselitykset on lähetetty ██████████ tiedoksi.

Merkitään

Hallinto-oikeudella on ollut käytettävissään Loviisan rakennustarkastajan rakennuslupapäätöstä 15.11.2005 § 257 sekä rakennuslupapäätöstä 16.9.2015 § 249 koskevat asiakirjat.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen suullisen käsittelyn toimittamisesta.

Hallinto-oikeus kumoaa rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Suullinen käsittely

Hallintolainkäyttölain 38 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on toimittava suullinen käsittely, jos yksityinen asianosainen pyytää sitä. Asianosaisen pyytämä suullinen käsittely voidaan jättää toimittamatta, jos suullinen käsittely on asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton.

Kun otetaan huomioon asiakirjoista saatava selvitys ja pääasian ratkaisun jäljempänä ilmenevät ratkaisuperusteet, suullisen käsittelyn toimittaminen ei ole tarpeen asian selvittämiseksi.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n 5 momentin mukaan rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaista muuttamista varten tarvitaan rakennuslupa. Luvanvaraisuutta harkittaessa otetaan huomioon käyttötarkoituksen muutoksen vaikutus kaavan toteuttamiseen ja muuhun maankäyttöön sekä rakennukselta vaadittaviin ominaisuuksiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n 1 momentin mukaan jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Pykälän 2 momentin mukaan viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kysymyksessä olevalle kiinteistölle [REDACTED] on myönnetty rakennuslupa 15.11.2005 § 257 talousrakennuksen (96 k-m²) rakentamiseen. Luvan rauettua on myönnetty uusi rakennuslupa 16.9.2015 § 249 talousrakennuksen (114 k-m²) rakentamiseen. Rakennustarkastajan hyväksymien 18.4.2016 päivättyjen pääpiirustusten mukaan talousrakennuksessa on varastotilojen (67,5 m², 5,5 m² ja 2,9 m²) lisäksi tekninen tila 3,9 m², sosiaalitila (WC) 3,2 m² ja harraste-/varastotilaa 18,1 m².

Talousrakennus on valmistunut 30.5.2016 ja sijaitsee kiinteistöllä, joka on aiemmin rajoittunut merenrantaan. Rantaan rajoittuva kiinteistön osa, jolla sijaitsee loma-asunto ja kaksi talousrakennusta, on 14.6.2016 lohottu omaksi kiinteistöksi [REDACTED]

Alueella on voimassa Pernajan rannikon ja saariston oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Kiinteistön [REDACTED] talousrakennus sijaitsee alueella, joka on kaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Kiinteistöjen [REDACTED] muodostamalle maanomistusyksikölle on kaavassa määriteltä yksi rantarakennuspaikka.

[REDACTED] on rakennus- ja ympäristölautakunnalle toimittamissaan kirjelmässä esittänyt, että talousrakennusta käytetään asumiseen. Hän on vaatinut rakennusvalvontaa ryhtymään toimenpiteisiin kaavan vastaisen käytön lopettamiseksi.

Rakennustarkastajan tarkastuskäynnillä 12.10.2016 otetuista valokuvista ilmenee, että rakennuksessa on sauna, laatoitettu wc/suihkuhuone, avokeittiö, jossa on keittiökaapisto, astianpesupöytä, liesi, liesituuletin ja kylmäkalusteet. Noin 4 m²:n suuruudessa huoneessa on sänky ja teknisessä tilassa pyykinpesukone ja kuivausteline. Rakennuksen autotalliin on kalustettu olohuone, jossa on tulisija. Tarkastuksessa on todettu, että tulisija, valmishormi ja sähkösauna on rakennettu ilman lupaa.

Rakennustarkastaja on 7.11.2016 kehottanut [REDACTED] kiinteistön omistajana saattamaan rakennuksen sellaiseen kuntoon, että se vastaa myönnettyä

rakennuslupaa ja vahvistettuja piirustuksia. Ilman lupaa rakennetut rakennelmat on kehoitettu purkamaan. Varaavan takan ja hormin rakentamiseen on rakennustarkastajan päätöksellä 26.1.2017 § 31 myönnetty toimenpidelupa. Tarkastuksessa 20.4.2017 on todettu, että asumiseen liittyvät kalusteet ja saunan sähkökiuas on poistettu. Rakennustarkastaja on tehnyt rakennukseen tarkastuksen vielä 2.5.2018 ja 8.8.2018. Tarkastuksissa on todettu, että saunaa ei ole eikä asumista havaittu. Tarkastuksessa 8.8.2018 on lisäksi todettu, ettei sänkyä tai muita asumisen lisävarusteita ole.

██████████ on kiistänyt asumiskäytön ██████████ mukaan rakennusta käyttämään autoharrastustilana, lasiverstaana ja hänen omistamiensa yritysten toimistotilana.

██████████ on hakenut poikkeamista ranta-alueen suunnittelutarpeesta talousrakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseksi loma-asunnoksi. Loviisan tekninen lautakunta on lainvoimaisella päätöksellään 29.11.2018 § 196 hylännyt hakemuksen.

Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa esitetyn selvityksen perusteella talousrakennus on muutettu rakenteiltaan ja varustukseltaan sellaiseksi, että rakennusta on mahdollista käyttää asumiseen. Yksinomaan se, että rakennuksesta on purettu sauna, ei anna aihetta arvioida asiaa toisin. Talousrakennuksen muuttaminen asuinrakennukseksi on kiinteistölle myönnetyn lainvoimaisen rakennusluvan vastaista ja merkitsee lisäksi poikkeamista ranta-alueen suunnittelutarpeesta. Yleisen edun on katsottava edellyttävän, että kunnan rakennusvalvontaviranomainen ryhtyy toimenpiteisiin luvattoman muutoksen poistamiseksi. Kunnan rakennusvalvontaviranomainen ei siten näissä oloissa ole voinut päättää olla ryhtymättä asiassa enempiin toimenpiteisiin yksinomaan sillä perusteella, että talousrakennuksen tosiasiallisesta asumiskäytöstä ei ole voitu varmistua. Näin ollen hallinto-oikeus kumoaa lautakunnan päätöksen ja palauttaa asian sille uudelleen käsiteltäväksi toimenpiteitä varten ja rakennuksen saattamiseksi rakennusluvan mukaiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Maankäyttö- ja rakennuslain 190 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HLL valituslupa 01.16).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Markku Setälä, Marja Viima (t) ja Elena Feldman.

Esittelijäjäsen

Elena Feldman

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Valittajan asiamiehelle saantitodistuksin

Maksutta
(Tuomioistuinmaksulaki 9 §)

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Jäljennös

Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunta

Tiedoksi sähköisesti ympäristöministeriölle oikeuskäytännön seuranta varten

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Anne Vainionpää
lainkäyttösihteeri

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusoikeuden rajoittaminen

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sähköisessä tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivä on päivä, jolloin asiakirja on noudettu hallinto-oikeuden osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, joilla valituslupaa haetaan
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, on valituskirjelmässä mainittava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Fabianinkatu 15
00131 HELSINKI	Helsinki

Faksi: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

BESVÄRSANVISNING

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen** om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Begränsning av besvärsrätten

Enligt 13 § 2 mom. förvaltningsprocesslagen skall besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan även beviljas så att det gäller endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstiden

Besvär skall anföras **inom 30 dagar från dagen för delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut**, sagda dag inte medräknad. Dagen för delfäendet framgår av delgivnings- eller mottagningsbeviset. Då fråga är om mellanhandsdelgivning anses delgivningen, såvida annat inte visas, ha ägt rum den tredje dagen efter den dag delgivnings- eller mottagningsbeviset utvisar. Vid elektronisk delgivning är dagen för delfäendet den dag då dokumentet har hämtats från en av förvaltningsdomstolen anvisad server, databas eller någon annan fil. Tjänstebrev anses ha kommit till myndighets kännedom den dag brevet anlände.

Inlämnande av besvärsskriften

Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas **högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna skall även vid användning av e-tjänsten vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärsskriftens innehåll och undertecknande

I besvärsskriften, i vilken även ansökan om besvärstillstånd ingår, skall uppges

- ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd borde beviljas
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas.

Besvärsskriften skall egenhändigt undertecknas av ändringssökanden, hans lagliga företrädare eller ombud. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, skall i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

Besvärsskriftens bilagor

Till besvärsskriften skall fogas

- förvaltningsdomstolens beslut i original eller kopia
- intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Ett ombud skall, om han inte är en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller ett rättegångsbiträde med tillstånd, foga en fullmakt till besvärsskriften.

Högsta förvaltningsdomstolens adress

Postadress:	Gatuadress:
PB 180	Fabiansgatan 15
00131 HELSINGFORS	Helsingfors

Fax: 029 56 40382

E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

E-tjänst: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>